

330. **Vukasović dr. Pavle**, šef fitopatološkog odseka Centralnog Higijenskog Zavoda, **Beograd**, Sumadijska ul.
331. **Vukavić ing. V. Dušan**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, g. 1923. Suplent poljopriv. škole, **Požega**.
332. **Vukićević ing. Janko**, direktor poljoprivredne škole, **Butmir-Iliđe**.
333. **Vuković ing. Vaskrsije**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, g. 1923. Niža poljoprivredna škola **Vršac**.
334. **Vulićević ing. Dragutin**, činovnik Uprave Monopola, **Beograd**.
335. **Wenko ing. Benedikt** u Beču, god. 1922. Sreski poljoprivredni referent, **Murska Sobota**.
336. **Zaharičenko ing. German**, profesor poljoprivredne škole, **Valjevo**.
337. **Zambeli ing. Đuka**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1921. Upravitelj centr. groblja Mirogoj, **Zagreb**, Mirogojska 10.
338. **Zamečnik ing. Juraj**, Visoka tehnička škola u Pragu, god. 1920. Poljoprivredna škola, **Čuprija**.
339. **Zankević Andrija**, činovnik uprave Državnog Monopola, **Beograd**, Hadži Prodanova ulica 18.
340. **Zapiotnik ing. Ivan**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1925. asistent kmetijske pokusne in kontrolne postaje, **Ljubljana**, Dunajska c. 38.
341. **Zdanovsky ing. Nikola**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1926. Upravitelj stočne stanice, **Mrzla vodica**, p. Lokve.
342. **Zgaga ing. Mirko**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1922. drž. dobro **Topolovac kod Siska**.
343. **Zlatar ing. Ante**, Gospodarsko-šumarski fakultet u Zagrebu, god. 1922. **Split** Banska uprava.
344. **Zorić Ivo**, Više gospodarsko učilište u Križevcima, god. 1912. Sreski poljoprivredni referent, **Pakrac**.

Literatura

Dragoljub Mijatović, Navodnjavanje sa Kopaonika — kao primjer važnosti problema vode za našu poljoprivredu i stvaralačke sposobnosti našega seljaka. Zagreb, 1930. Izdanje biblioteke »Napredak sela«. — Već prije godinu i po dana zapažena je u javnosti vijest, da je seljak Dragoljub Mijatović izveo vodovod u dužini od 18 km, kojim provodi vodu sa Kopaonika i navodnjava svoj posjed u veličini od 50 ha. Taj kanal rađen je godinama, uz najveće napore i vrlo velike novčane žrtve. Trasirao ga je sam Mijatović i rukovodio njegovim izvođenjem. Kanal prolazi kroz gudure i ličice, kroz tri tunela, koje je Mijatović izbušio sam zajedno sa svojim radnicima. Izvjestan dio kanala izgrađen je od dasaka. Stanoviti dio kanala moglo se je bušiti jedino na taj način, što su se radnici vezivali uz užu i spuštali niz strmu stijenu, ovako vezani namještalj dinamit, uzdizali se užetom prije eksplozije i tako izveli ovaj rad na jednom od najopasnijih dijelova — na strmim t. zv. »Kojzim stenama«.

Ovaj rad predstavlja veoma veliku odvaznost, samopouzdanje i poduzetnost, jer ovaj kanal predstavlja razmjerno dosta veliku, a vrlo riskantnu investiciju. Sa-

mih novčanih investicija ima u visini od 200.000 dinara, na 50 ha.

Kanalizacija je veoma dobro uspjela. Odmah kada je voda protekla dolazilo je 5000 l vode u minuti. Kasnije se je kapacitet još povećao. Mijatović kaže, da bi se iz toga kanala mogla navodnjavati sva susjedna gospodarstva. Sam uspjeh postignut navodnjavanjem je veoma velik. Već za par dana opazila se je velika promjena na vegetaciji, i već prva godina, i ako je voda stigla podosta kasno, dala je veliko povećanje priroda. Cijeli rad još nije potpuno dovršen, jer Mijatović želi taj kanal još da usavrši i utvrdi.

Knjižica je napisana na pobudu g. ministra poljoprivrede. Pisana je vrlo interesantnim, lijepim narodnim jezikom. Pokazuje veliku prirodnu bistrinu pisca. Čita se na dušak kao roman. A zapravo i predstavlja roman jednoga života. Mijatović najprije opisuje, kako je za njegova djetinjstva gospodarstvo slabo stajalo. Otac ga nije obrađivao, nego se bavio spekulacijom, a gospodarstvo dao na obradu iz dijela. Radi toga niti je bilo valjano obrađeno, niti je šta nosilo. I njega je otac odgovarao od gospodarstva i slao u grad, jer da »od budaka leba nema«, pa »neka drugi za njega radi«.

Otac je već i prodao imanje, ali se je tomu protivila Mijatovićeva majka, i tako je ono ipak spašeno. Dalje opisuje Mijatović način obrade svoga imanja i postepeni njegov napredak. Jako je interesantan opis, kako je Mijatović zasnovao svoju kanalizaciju, vršio predradnje i konačno izveo samu radnju. Tražio je najprije pomoći, zajam i sl., ali toga ili nije mogao dobiti, ili je dobio, ali prekasno i premalo.

Mijatović je svoju knjižicu ponudio nekim redakcijama i nakladama, ali nije odgovarala programu tih redakcija i naklada, pa nije mogla biti štampana.

Izdao ju je Dr. Poštic, koji je radi nje i pospješio izdavanje biblioteke: »Napredak Sela«, te ova brošura izlazi kao prvi svezak te biblioteke. Namjesto predgovora toj biblioteci i samoj knjižici napisao je urednik i izdavač »Nekoliko riječi«. Prenosimo jedan dio:

Na pitanje: »Zašto izdajem ovu knjižicu«, odgovara izdavač: »Razlog je tomu, što želim da se na ovom primjeru pokaže:

1. od kolike je važnosti problem vode za našu poljoprivredu;
2. kako se smišljenim, predanim i us trajnim radom može i kod nas mnogo da stvori — naročito na ovom području. To je osobito važno za one prilike, u kojima se nalaze pod vodom velike površine, koje bi se tek uz neznatne napore i troškove mogle od podvodnih, a najčešće i neplodnih terena, pretvoriti u najplodniju poljoprivrednu površinu;
3. da se prikaže, kako u najširim slojevima našega naroda — na našem selu, imade veoma mnogo životne sposobnosti i stvaralačke snage;
4. kako ne treba očekivati sve od drugoga, nego naprotiv, kako treba pregnuti vlastitom snagom i vlastitim radom;
5. da se prikaže također i to, sa koliko napora na našem selu imade da se bori svako zdravo nastojanje i pregnuće za napretkom, kao i to, kako je seljak sputan ne samo prirodnim uslovima svoga gospodarstva i okoline, nego i nedostatkom ekonomskih preduslova i elemenata za napredak, — te socijalnim spo-

nama, koji u najviše slučajeva sprečavaju svako odmicanje iznad okoline;

6. da se prikaže, od kolike je potrebe, da se pomogne svakoje slično zdravo nastojanje sa strane sviju onih, koji su na to pozvani, jer je napredak pojedinih ekonomskih i socijalnih jedinica na selu ujedno i napredak našega sela i naroda kao privredne, socijalne i nacijonalno-političke cjeline.

Osim toga htio sam, da na ovaj način prikazani Mijatovićevi uspjesi budu pobuda mnogima drugim radišama i štedišama, a naročito onima, koje treba istom skrenuti na put radinosti i štednje. A što je konačno još najvažnije, htio sam da na ovaj način potaknem našu javnost i potražim načina, da Mijatovića u njegovom nastojanju materijalno pomogne, Mijatović je u taj rad uložio znatan kapital prikupljen dugogodišnjom štednjom. U znatnoj mjeri posegao je i za kreditom. Otkup ovih knjižica i uz neznatne pretplate i poklone može njemu da bude velika pomoć. Radi toga cjelokupni utrzak za nakladu ove brošure, a po odbitku jedino efektivnih troškova štamparije, ide u korist pisca, kojemu povjeravam i rasprodaju naklade.

Na isti način namjeravam u biblioteci »Napredak sela« da nastavim pokraj ostaloga sa izdavanjem i daljnjih sličnih sastavaka iz sviju ostalih područja našega privrednog i socijalnog života, koji budu mogli da posluže buđenju, osvježavanju i pomaganju dobre i korisne inicijative najširih slojeva našeg naroda u smjeru ekonomskog, socijalnog i kulturnog napretka.

Redakcija i administracija biblioteke »Napredak sela« nalazi se u Zagrebu na Aleksandrovom trgu br. 3. Knjižice raspućava sam pisac Dragoljub Mijatović, selo Žutica z. p. Raška-Piskanja, ađi se mogu naručiti i u administraciji biblioteke.